

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 302/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. E. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 102/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2011 doručená sťažnosť J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 102/2010.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ podal 9. septembra 2008 na Okresnom súde Bratislava III žalobu o zaplatenie 18 293,17 € z titulu náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym postupom Inšpektorátu práce Bratislava. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6 C 66/2008. Okresný súd Bratislava III odstúpil spis 17. septembra 2010 okresnému súdu ako miestne príslušnému na prerokovanie a rozhodnutie tejto veci, ktorý mu pridelil sp. zn. 15 C 102/2010. Vo veci bol určený termín pojednávania na 28. apríl 2011, ktorý však bol 11. apríla 2011 zmenený na 16. jún 2011. Pojednávanie sa nekonalo ani v uvedenom termín, pretože bolo 19. mája 2011 zákonnou sudkyňou preložené na 23. jún 2011 z dôvodu účasti sudkyne na odbornom seminári. Prvé pojednávanie sa preto uskutočnilo na okresnom súde až 23. júna 2011, ktoré však bolo odročené na 27. september 2011 z dôvodu neprítomnosti zástupcu odporcu na tomto pojednávaní.

Podľa sťažovateľa „Konajúci súd sedem mesiacov, resp. deväť mesiacov nevykonal (nevykoná) žiaden efektívny právny úkon bol (a je) nečinný v spore, kde žalovanou stranou je štátny orgán- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.“. Sťažovateľ poukázal na to, že: „... dovolať sa v súčasnosti spravodlivosti, očistiť pošpinené meno je veľmi obtiažne, súdy sú v konaniach pasívne, každý úkon trvá mesiace až roky, dôkazom toho je aj (ne) činnosť zákonného sudcu v tomto prípade, ktorý sedem, resp. deväť mesiacov vo veci nekoná a prvé pojednávanie bolo vytýčená na 28.04.2011 a po odročení pojednávania bolo preložené až na 16.06.2011“.

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„1. Základné práva J. B., B. upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis.zn.: 15C 102/2010 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. *J. B., B. priznáva finančné zadost'učinenie 6 000,00 EUR (slovom šesťtisíc EUR), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).*

4. *JUDr. E. Š., advokátovi priznáva trovy konania / trovy právneho zastúpenia 449,66 EUR (slovom štyristoštyridsaťdeväť EUR 66 centov), ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta vedený v ... číslo účtu: ... do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).“*

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 390/08). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 331/04).

6. Sťažovateľ namieta prietahy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 102/2010. Ako uvádza aj sám sťažovateľ a vyplýva to aj z prílohy pripojenej k sťažnosti (vyjadrenie predsedu Okresného súdu Bratislava III z 11. októbra 2010), vec sťažovateľa bola okresnému súdu postúpená 17. septembra 2010. Teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu bola vec na okresnom súde vedená iba o niečo viac ako sedem mesiacov. Sťažovateľ považuje za prietahy v konaní skutočnosť, že prvé pojednávanie bolo vo veci určené na 28. apríl 2011, teda po siedmich mesiacoch od postúpenia veci okresnému súdu, resp. po preložení pojednávania na 16. jún 2011 po deviatich mesiacoch. Z podania sťažovateľa – „*doplnenie č. 2*“, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 15. júla 2011. vyplýva, že pojednávanie určené na 16. jún 2011 bolo preložené na 23. jún 2011, teda

o týždeň. Na tomto pojednávaní sa však nezúčastnil zástupca odporcu, preto bolo odročené na 27. september 2011. Podľa sťažovateľa je okresný súd nečinný a konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Pri skúmaní opodstatnenosti sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prihliada ústavný súd na to, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy podľa uvedeného článku ústavy (napr. II. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, IV. ÚS 296/04).

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 48/03, I. ÚS 154/03). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 124/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd nezistil v konaní okresného súdu také priet'ahy, ktoré by mali za následok porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 102/2010 v čase podania sťažnosti nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

8. Odhliadnuc od uvedeného je ďalším dôvodom na odmietnutie sťažnosti jej neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa ods. 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľom označeného základného práva je sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ako vyplýva v poradí z druhého doplnenia sťažnosti – „*doplnenie č. 2*“, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 15. júla 2011, sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu 2. júna 2011. Sťažnosť ústavnému súdu však podal sťažovateľ na poštovú prepravu už 28. apríla 2011. Sťažovateľ teda podal sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu až o viac ako mesiac po podaní sťažnosti ústavnému súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníkov konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovatelia preukážu, že využili označené právne prostriedky, ktoré majú podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovatelia túto podmienku nespĺnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ síce v poradí prvom doplnení sťažnosti – „*doplnenie*“, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 10. júna 2011, uvádzal ako dôvody hodné osobitného zreteľa personálne zmeny vo vedení

okresného súdu, tieto však v žiadnom prípade nemôžu odôvodniť nevyužitie možnosti podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu ako iného právneho prostriedku ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše, sám sťažovateľ uvádza v ďalšom doplnení sťažnosti – „*doplnenie č. 2*“, že sťažnosť podal až 2. júna 2011, na ktorú včas reagovala podpredsedníčka okresného súdu v odpovedi z 30. júna 2011. Podpredsedníčka okresného súdu sa v odpovedi zaviazala priebežne sledovať stav vybavenia veci, aby nedochádzalo zo strany súdu k prietahom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti uzatvára, že sťažnosť je neprípustná podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ v čase podania sťažnosti nevyčerpal účinný prostriedok nápravy, ktorý mu umožňuje už spomínaný zákon o súdoch.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

10. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľovi nebráni, aby v prípade, ak by okresný súd v ďalšom priebehu konania nepostupoval efektívne a plynulo, podal v tej istej veci opätovne sťažnosť ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011